

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Milana Procházky a soudců JUDr. Jany Kubenové a JUDr. Petra Polácha v právní věci žalobce: **prof. Ing. L. S., DrSc.**, JUDr. Jaromírem Kovaříkem, advokátem se sídlem Chlumova 10, 130 85 Praha 3, proti žalovanému: Zeměměřičskému a katastrálnímu inspektorátu v Brně, se sídlem Moravské náměstí 1, 602 00 Brno, za účasti osoby zúčastněné na řízení: J. B., v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu,

t a k t o :

- I. Žaloba **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Osoba zúčastněná na řízení **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce žalobou brojil proti rozhodnutí Zeměměřičského a katastrálního inspektorátu v Brně, sp. zn. ZKI-O-164/689/2008. Uvedl, že žalovaný tímto rozhodnutím nevyhověl odvolání žalobce proti rozhodnutí Katastrálního úřadu pro Vysočinu, Katastrální pracoviště Pelhřimov, č.j. OR-180/2004-304/45 ze dne 25. 7. 2008 ve věci opravy chyby v katastrálním operátu k. ú. Moraveč a toto rozhodnutí potvrdil. Výše citované rozhodnutí žalovaného žalobou žalobce napadá v celém rozsahu, a to pro vady řízení, neboť žalobce byl ve smyslu ust. § 65 s.ř.s. na svých právech zkrácen a jeho práva byla v předcházejícím správním řízení úkonem správního orgánu porušena. Žalobce v důsledku výše uvedeného spatřuje toto rozhodnutí nezákonným. Správní orgán totiž porušil svou povinnost postupovat v řízení v souladu se zákony a jinými právními předpisy ve smyslu ust. § 3 odst. 1 správního řádu,

dále svou povinnost svědomitě a odpovědně se zabývat věcí, která byla předmětem řízení, a použít nejvhodnějších prostředků, které vedou ke správnému vyřízení věci ve smyslu ust. § 3 odst. 3 správního řádu, jakož i povinnost zajistit, aby jeho rozhodnutí vycházelo ze spolehlivě zjištěného stavu věci ve smyslu ust. § 3 odst. 4 a § 46 správního řádu.

Rozhodnutí správního orgánu prvního stupně nevychází ze zjištěného skutkového a právního stavu věci, který odůvodňuje zcela opačné rozhodnutí, kterým by mělo být nesushlasu žalobce, s nedoplněním zápisu zástavního práva naopak vyhověno. V průběhu řízení byla totiž jak listinnými důkazy, tak i výpověďmi svědků prokázána ta skutečnost, že došlo ke zřejmé chybě v operátu katastru nemovitostí a tuto chybu je třeba ve smyslu § 8 odst. 1 písm. a) katastrálního zákona napravit a opravu provést. Chyba spočívá v tom, že na listu vlastnictví č. 140 pro katastrální území a obec Moraveč v části C – Omezení vlastnického práva není uvedeno, že ve vztahu k nemovitostem na tomto listě uvedeným existuje zástavní právo ve prospěch oprávněného. Zástavní právo oprávněného bylo založeno smlouvou postupní ze dne 4. 12. 1948 a bylo řádně vloženo do katastru, což dokládá část pozemkové knihy, číslo vložky knihovní 42, ohledně domu č.p. 42 v Moravci a přilehlých pozemků. Jde o číslo vkladu 23 s údajem o dojití listiny, na základě které byl vklad zástavního práva proveden, a to konkrétně dne 16. 12. 1948, č.d. 836. Zápisem číslo vkladu 26 byla v citované položce knihovní vymazána, jak je zde i výslovně uvedeno, pouze poznámka nezletilosti oprávněného. V ostatním tedy zůstal zápis o vkladu zástavního práva ve prospěch oprávněného nedotčen, a tedy zástavní právo oprávněného nadále trvá, čemuž aktuální stav katastru nemovitostí neodpovídá. Zřejmý omyl při vedení a obnově katastru pak spočívá v tom, že výjma pouhé poznámky nezletilosti byl katastrálním úřadem následně považován za výmaz zástavního práva. Na základě tohoto omylu pak katastrální úřad uvádí list vlastnictví č. 140 v podobě, jakoby zástavní právo oprávněného neexistovalo. Tento postup katastrálního úřadu je tedy postupem evidentně vadným a jde tedy o jeho zřejmý omyl. Vznik a další existenci zástavního práva ani dříve ani v průběhu samotného řízení pak nezpochybnila žádná listina. Skutečnost, že zástavní právo nebylo vypořádáno, nadále existuje a jen v důsledku omylu nebylo řádně zapsáno při zakládání katastru nemovitostí, byla v průběhu řízení prokázána kromě listinných důkazů i učiněnými svědeckými výpověďmi. Z těchto výpovědí je třeba nejprve poukázat na účastnickou výpověď prof. Ing. L. S. DrSc., ze dne 5. 5. 2008, učiněnou před správním orgánem, ve které uvedl: „v listopadu nebo v prosinci roku 2003... mi můj bratr J. S. sdělil, že mám zástavní právo na část majetku po mých zemřelých rodičích v Moravci – Hatích. Že toto právo bylo vloženo do pozemkové knihy... tehdy jsem se vůbec poprvé dozvěděl, že před 55 roky mi moji rodiče zastavili část svého nemovitého majetku...“ V této souvislosti je dále třeba poukázat na svědeckou výpověď Ing. L. S., taktéž učiněnou před správním úřadem, ve které výslovně uvedl: „Při mé poslední návštěvě v Hatích ... mi strýc pan J. S.,... že jeho zemřelí rodiče odkázali část svého majetku v Hatích mému strýci prof. Samkovi, a že tato soudem zapsaná povinnost vůči mému otci nebyla nikdy vypořádána...“ Skutečnost, že zástavní právo nebylo vypořádáno a tedy jen v důsledku omylu katastrálního úřadu nebylo do katastru nemovitostí zapsáno, dále prokazuje záznam o výpovědi pana M. T. a B. T. ze dne 15. 4. 2008, ve kterém výslovně uvádějí, že: „Soudem zapsané povinnosti Josef Samek vůči svým sourozencům nevypořádal.“ Dalším důkazem ve věci jsou dvě písemná vyjádření paní Mgr. B. P. ze dne 7. 4. 2008 a ze dne 21. 5. 2008, ve kterých výslovně uvádí, že zástavní právo pro tři nejmladší sourozence existovalo a nebylo vypořádáno.

Uvádí-li správní orgán prvního stupně, že mu nebyla předložena žádná listina dokládající nespornost existence tvrzeného zástavního práva, nelze takovému tvrzení přisvědčit. Tato listina správnímu orgánu prvního stupně předložena byla; jde o smlouvu postupní ze dne

4. 12. 1948, jejíž obsah je mu známý. Pokud zástavní právo v skutku vzniklo, a o tom nemůže být v uvedeném případě pochyb, pak nadále trvá přímo ze zákona, jeho další existenci netřeba prokazovat a může zaniknout pouze způsoby zákonem stanovenými.

Uvádí-li správní orgán prvního stupně, že mu vůbec: „nepřísluší zkoumat, zda zápis údajů o správních vztazích je v souladu se skutečným právním vztahem“ a že: „skutečnosti týkající se objektivní existence zástavního práva nejsou předmětem správního řízení o opravě v katastru nemovitostí“, zcela nepřipustně rezignuje na svou zákonem stanovenou působnost konkrétně uvedenou v ust. § 8 odst. 1 písm. a) katastrálního zákona. Tato tvrzení se přitom nesrovnávají ani s tím, že správní orgán prvního stupně měl provést skutková šetření např. ve sbírce listin, jak dovodil Krajský soud v Brně a poté i Nejvyšší správní soud.

Těmito tvrzeními uvedenými ve vydaném rozhodnutí správního orgánu prvního stupně je v rozporu i jeho samotný postup v řízení, kdy na druhé straně tvrdí, že správní řízení je složité, a proto i požádal o prodloužení lhůty pro rozhodnutí odvolací orgán a zvolil rovněž způsob dokazování prostřednictvím svědeckých výpovědí, které pak skutečný existující právní vztah evidentně potvrdily. Pokud by orgán prvního stupně skutečně v řízení vyšel z toho, že vůbec mu nepřísluší zjišťovat skutečný právní vztah a zkoumat objektivní existenci zástavního práva, tak by nemohlo jít o řízení složité vyžadující prodloužení zákonem stanovené lhůty a nebyly by ani důvodné svědecké výpovědi a písemná vyjádření dotčených osob.

Pokud jde o rozhodnutí odvolacího správního orgánu, má žalobce za to, že jeho právní názor na to, v čem spatřuje zřejmý omyl, je neúměrně restriktivní, a není v souladu ani s důvodovou zprávou ke katastrálnímu zákonu a ani se záměrem zákonodárce, jak byl v samotném textu § 8 katastrálního zákona vyjádřen. I zřejmý omyl představuje celou škálu nejrozumnějších možností a podle názoru žalobce je zřejmý omyl naplněn právě tehdy, když údaje z katastrálního operátu jsou v naprostém rozporu s listinami založenými ve sbírce listin a tuto skutečnost osoba vykonávající příslušnou činnost na katastrálním úřadě, resp. dříve středisku geodézie, opomene při svých pracovních postupech vzít do úvahy a nerespektuje ji. V posuzovaném případě právě jde o chybu v katastru nemovitostí, která vznikla nesprávným, resp. neúplným přepisem údajů z listiny, v níž je údaj uveden správně (tj. smlouva postupní a zápis číslo vkladu 26). V této věci bylo totiž na základě souboru listinných materiálů i svědeckých výpovědí postaveno na jisto, že zápis uvedený v pozemkové knize nebyl převzat do evidence nemovitostí v důsledku opomenutí pracovníka tehdejšího střediska geodézie.

Žalobce poukazuje v této souvislosti i na to, že žalovaný i nadále zastává právní názor, který Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 17. 1. 2008 označil za nedůvodný, když uvedl výslovně: „Podle Nejvyššího správního soudu...žalovaný...nedůvodně rozlišuje mezi chybou vyplývající z porovnání evidovaného údaje v katastru s údaji na podkladové listině a chybou, která je důsledkem vadného postupu (selhání pracovníků provádějících zápis do katastrálního operátu). I v prvním případě se jedná o chybu způsobenou pracovníkem katastru (jeho mylným jednáním) při přepisu údajů z listiny do katastrálního operátu. K tomu žalobce uvádí, že provedeným dokazováním v rámci správního řízení se prokázalo, že v uvedené věci jde právě o ten první případ, jak jej výslovně Nejvyšší správní soud zmínil.“

Žalobce nemůže souhlasit s tvrzením odvolacího správního orgánu, uvedeným v jeho rozhodnutí: „S tímto postupem pak není v rozporu ani tvrzení KÚ, že mu nebyla předložena listina dokládající nespornost trvání zástavního práva, neboť takovou listinou není smlouva postupní ze dne 4. 12. 1948...“ Žalobce právě naopak je přesvědčen o tom, že na základě

šetření, které učinil prvoinstanční orgán, a po jím provedeném řízení je nepopíratelným výsledkem tohoto řízení, že nebyla předložena žádná listina zpochybňující skutečnosti uvedené ve smlouvě postupní ze dne 4. 12. 1948 a skutečnosti zapsané v pozemkové knize, a tudíž katastrální úřad měl vyznačit chybějící zápis zástavního práva v operátech katastru nemovitostí.

Vzhledem ke shora uvedeným skutečnostem navrhoval, aby krajský soud vydal rozsudek, kterým rozhodnutí žalovaného ze dne 31. 10. 2008 a rozhodnutí Katastrálního úřadu pro Vysočinu, Katastrální pracoviště Pelhřimov č.j. OR-180/2004-304/45 ze dne 25. 7. 2008 zruší a věc vrátí žalovanému k dalšímu řízení.

Požadoval pak nahradit náklady řízení vzniklé daným soudním sporem.

V písemném vyjádření k žalobě žalovaný, pokud jde o námitky žalobce, uvedl, že napadeným rozhodnutím potvrdil rozhodnutí katastrálního úřadu z důvodu, že při novém projednání správní orgán prvního stupně důsledně odstranil procesní nedostatky vytýkané v řízení o žalobě skončeném rozsudkem Krajského soudu v Brně č.j. 30 Ca 115/2005-34 ze dne 30. 5. 2007 a rozsudkem Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 As 40/2007-103 ze dne 17. 1. 2008. Z věcného hlediska pak správní orgán prvního stupně plně respektoval názor Nejvyššího správního soudu, a to, že „*nesouhlasí se závěry Krajského soudu, že situaci, kdy část údajů z listiny (smlouvy postupní ze dne 4. 12. 1948) je zapsána v katastru nemovitostí a část údajů z téže listiny (sporné zástavní právo) zapsána do katastru nebyla, nelze posoudit jinak, než jako důsledek selhání pracovníků při vedení a obnově katastru nebo-li jako důsledek zřejmého omylu. Jak bylo uvedeno výše v historickém přehledu, katastr nemovitostí je přímý nástupce evidence nemovitostí, která vznikla postupně od poloviny let 60. do konce let 80. V daném případě je tedy de facto napadán nesprávný postup pracovníků střediska geodézie, kteří vytvářeli evidenci nemovitostí, a to podpůrně na základě vlastního šetření skutečného stavu právních vztahů k té které nemovitosti. Nebyl-li pak zápis uvedený v pozemkové knize převzat do evidence nemovitostí, nemuselo se jednat pouze o opomenutí pracovníka tehdejšího střediska geodézie, ale i o výsledek šetření skutečného stavu věci, kdy mohlo vyjít najevo, že příslušný zápis již nemá opodstatnění. Z rozporu mezi zápisem v pozemkové knize (a listinou jej potvrzující) a zápisem v katastru nemovitostí proto nelze bez dalšího dovozovat zřejmý omyl při obnově a vedení katastru nemovitostí ve smyslu ust. § 8 odst. 1 písm. a) katastrálního zákona.*“

V ostatním žalovaný odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí a s ohledem na uvedené skutečnosti navrhoval, aby soud žalobu zamítl.

Krajský soud v Brně usnesením č.j. 30 Ca 14/2009-48 ze dne 29. 3. 2011 rozhodl, tak že žalobu odmítl. V odůvodnění uvedl, že žaloba byla podána po lhůtě, která stanoví v § 72 odst. 1 s.ř.s., že žalobu lze podat do dvou měsíců poté, kdy rozhodnutí bylo žalobci oznámeno doručením písemného vyhotovení nebo jiným zákonem stanoveným způsobem, nestanoví-li zvláštní zákon lhůtu jinou. Lhůta je zachována, byla-li žaloba ve lhůtě podána u správního orgánu, proti jehož rozhodnutí směřuje. Uvedeno, že z doručky ve správním spise soud zjistil, že žalobou napadené rozhodnutí bylo zástupci žalobce doručeno již dne 5. 11. 2008 a žaloba ze dne 7. 1. 2009 byla podána k poštovní přepravě dne 9. 1. 2009. Lhůta pro podání žaloby však v souladu s ust. § 72 odst. 1 s.ř.s. počítaná dle ust. § 40 s.ř.s. skončila již dne 5. 1. 2009, přičemž tento den byl běžným pracovním dnem, lhůta se tak neposunula podle ust. § 40 odst. 3 s.ř.s. na nejbližší pracovní den. Protože žaloba ze dne 7. 1. 2009 byla podána k poštovní přepravě až dne 9. 1. 2009, tj. 4 dny po lhůtě pro podání žaloby podle ust. § 72

odst. 1 s.ř.s., jejíž zmeškání nelze dle ust. § 72 odst. 4 s.ř.s. prominout, musel soud žalobu ze dne 7. 1. 2009 odmítnout podle ust. § 46 odst. 1 písm. b) s.ř.s.

Proti tomuto rozhodnutí Krajského soudu podal žalobce kasační stížnost, neboť nesouhlasil s tím, že žaloba byla podána po lhůtě stanovené zákonem. Uvedl, že doručení předmětného rozhodnutí totiž nenastalo dne 5. 1. 2008, jak uvádí Krajský soud v Brně. Tohoto dne byl učiněn poštovním doručovatelem toliko pokus o doručení, avšak adresát zásilky nebyl zastížen, takže zásilka byla uložena na poště, kde byla vyzvednuta v úložní lhůtě dne 19. 11. 2008. Česká pošta, s.p., byla v této souvislosti písemně požádána o vyhledání v záznamech a doložení data vyzvednutí zásilky. Kasační stížnost stěžovatel sdělením České pošty ze dne 18. 4. 2011 doplnil, učiněné na žádost o vyhledání v záznamech o datu vyzvednutí zásilky, v němž se uvádí, že doporučená zásilka podací číslo R065983 byla adresátovi vydána dne 19. 11. 2008 a převzetí zásilky je řádně stvrzeno v dodacích dokladech. Doporučená zásilka podací číslo R065983 je právě tou zásilkou, o které Krajský soud v Brně měl za to, že byla doručena zástupci žalobce již 5. 11. 2008, což dokládá fotokopie obálky, která je přiložena k doplnění podané kasační stížnosti. Je tak doložen, jak žalobce uvedl, zcela jednoznačný a nezvratný důkaz o tom, že žaloba, kterou Krajský soud v Brně odmítl z důvodu jejího údajného podání po lhůtě, byla podána včas.

Zástupce žalobce připojil odpověď České pošty, s.p. ze dne 18. 4. 2011, kde je již uvedeno, že doporučená zásilka podací číslo R065983 podaná dne 4. 11. 2008 došla k dodání na adresu JUDr. J. Kovařík, Chlumova 10, 130 00 Praha 3. Z důvodu nezastížení adresáta v místě adresy, byla tato zásilka uložena u přepážky pošty, kdy byla adresátovi vydána dne 19. 11. 2008. Převzetí zásilky je řádně stvrzeno v dodacích dokladech. K tomu předložena i kopie obálky doporučené zásilky podací číslo R065983, která byla doručována dne 4. 11. 2008 na adresu JUDr. J. Kovařík, Chlumova 10, 130 00 Praha 3.

Nejvyšší správní soud rozsudkem č.j. 1 As 101/2011-74 ze dne 8. 9. 2011 usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 29. 3. 2011, č.j. 30 Ca 14/2009-48 zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

Dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná. Uvedl, že podstatou předloženého sporu je otázka, který den bylo zástupci žalobce doručeno rozhodnutí žalovaného. Generální plná moc zástupce žalobce je přitom založena ve správním spise, takže není pochyb o tom, že rozhodnutí žalovaného mělo být doručováno pouze tomuto zástupci (§ 34 odst. 2 zákon č. 500/2004 Sb., správní řád). Ve správním spise je v originálu rozhodnutí žalovaného připojena doručenka s modrým pruhem do vlastních rukou, na níž je jako adresát uveden zástupce žalobce. V levé části doručky je pak vyplněno, že zásilka byla připravena k vyzvednutí dne 5. 11. 2008. Na dalším řádku je uvedeno, že uložená zásilka byla vyzvednuta dne 5. 11. 2008 a k tomuto datu je připsána poznámka „NEZASTIŽEN“. Dále je na doručence v kolonce pro otisk denního razítka a podpis vydávajícího pracovníka uveden podpis Aleš Krejsa a razítko s datem 19. 11. 2008. Uvedeno dále, že doručenka je veřejnou listinou; není-li prokázán opak, považují se údaje uvedené na doručence za pravdivé (§ 50 odst. 3 ve spojení s § 50g a § 134 zákona č. 99/1963 Sb., o.s.ř.). Tuto vlastnost pravdivosti však stěží může mít dokument, který je pro svou vnitřní rozpornost nesrozumitelný. Výše popsanou doručku přitom ani nelze označit jinak, než jako vnitřně rozpornou, neboť z ní není jednoznačně a bez pochybností určit, zda byla zásilka vydána již dne 5. 11. 2008, nebo zda adresát tento den nebyl zastížen a zásilka byla vydána až dne 19. 11. 2008, případně v úplně jiný den. Nejvyšší správní soud uvedl, že otázkou doručování správních rozhodnutí a posuzování včasnosti správní žaloby se zabýval v nedávném rozsudku ze dne 12. 8. 2010, č.j. 7 Afs 63/2010-65. Podle zde uvedeného

názoru „je povinností správního soudu, pokud dospěje oproti žalobci k závěru, že napadené rozhodnutí bylo doručeno (oznámeno) žalobci v jiný den než v den, jak bylo uvedeno v žalobě, a tato okolnost by měla mít za následek odmítnutí žaloby pro opožděnost, umožnit žalobci vyjádřit se k této okolnosti a navrhnout na podporu svých tvrzení důkazní prostředky. Teprve poté lze uvážit otázku včasnosti podání žaloby. Pokud tak krajský soud neučiní a bez dalšího žalobu odmítne, tak jak to učinil v této věci, zatíží své řízení vadou, která ve svém důsledku mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé, resp. měla za následek, že o věci samé nebylo vůbec rozhodováno. Usnesení o odmítnutí žaloby založené na takové vadě řízení před krajským soudem NSS zruší pro jeho nezákonnost.“

Kasační soud dospěl k závěru, že právě uvedený právní názor lze obdobně aplikovat i na projednávaný případ. Jestliže krajský soud posuzuje včasnost správní žaloby pouze na základě doručky založené ve správním spise, která je však vnitřně rozporná, není oprávněn bez dalšího vybrat jedno v úvahu přicházejících dat, jež by mohlo být datem doručení správního rozhodnutí. V takové situaci je krajský soud povinen v součinnosti s žalobcem, žalovaným či třetími osobami odstranit pochybnosti vyplývající z doručky a postavit na jisto, který den bylo správní rozhodnutí žalobci či jeho zástupci v souladu s platnými procesními předpisy doručeno.

Krajský soud ve věci nařídil jednání, když ze správního spisu, jež měl připojen, byly ohledně doručky zjištěny skutečnosti, které jsou citovány v uvedeném rozsudku Nejvyššího správního soudu č.j. 1 Afs 101/2011-74.

Právní zástupce žalobce JUDr. Jaromír Kovařík uvedl, že ví zcela jistě, že rozhodnutí žalovaného ze dne 31. 10. 2008 sp. zn. ZKI-O-164/689/2008 mu nebylo doručeno dne 5. 11. 2008. Uvedená zásilka v tento den byla sice doručována, právní zástupce žalobce však nebyl zastižěn, byla mu zanechána poštovním doručovatelem výzva a žalobce si zásilku vyzvednul až 19. 11. 2008. S odstupem dlouhé doby si na toto datum již nepamatoval přesně a právě z toho důvodu činil dotaz na příslušnou poštu, která odpověděla. Sdělení pošty založil do spisu ke kasační stížnosti a na toto sdělení pošty ohledně data doručení a způsobu doručování také odkázal.

Krajský soud v Brně vzal za jednoznačně prokázané z výpovědi právního zástupce žalobce, ale zejména ze sdělení České pošty, s.p. ze dne 18. 4. 2011, že rozhodnutí ze dne 31. 10. 2008, jež bylo doručováno právnímu zástupci žalobce do vlastních rukou, bylo doručováno 5. 11. 2008, kdy právní zástupce žalobce nebyl zastižěn, zásilka byla uložena se zanecháním výzvy k vyzvednutí zásilky a tuto si zástupce žalobce převzal 19. 11. 2008. Žaloba ze dne 7. 1. 2009 byla dána k poštovní přepravě 9. 1. 2009 s tím, aby byla doručena Krajskému soudu v Brně, Rooseveltova 16.

Podle § 23 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“), nebyl-li v případě doručování podle § 20 adresát zastižěn a písemnost nebylo možno doručit ani jiným způsobem přípustným podle § 20, písemnost se uloží.

Podle § 23 odst. 3 písm. b) správního řádu písemnost se uloží u obecního úřadu nebo v provozovně provozovatele poštovních služeb, pokud se doručuje jejich prostřednictvím.

Podle odst. 4 § 23 správního řádu adresát se vyzve vložení oznámení o neúspěšném doručení písemnosti do domovní schránky nebo na jiné vhodné místo, aby si uloženou písemnost ve lhůtě 10 dnů vyzvedl; současně se mu sdělí, kde, odkdy a v kterou denní dobu si

lze písemnost vyzvednout. Je-li to možné a nevyloučí-li to správní orgán, písemnost se po uplynutí 10 dnů vloží do domovní schránky nebo na jiné vhodné místo; jinak se vrátí správnímu orgánu, který ji vyhotovil.

Písemnost byla tedy připravena k vyzvednutí 5. 11. 2008, desátý den připadl na 15. 11. Tento den však byla sobota, následující pondělí byl státní svátek, tedy rovněž nepracovní den, takže posledním dnem lhůty bylo až úterý 18. 11. 2008.

Podle § 72 odst. 1 s.ř.s. žalobu lze podat do dvou měsíců poté, kdy rozhodnutí bylo žalobci oznámeno doručením písemného vyhotovení nebo jiným zákonem stanoveným způsobem, nestanoví-li zvláštní zákon lhůtu jinou.

Pokud bylo žalobci tedy doručeno 18. 11. 2008, mohla být žaloba podána do 18. 1. 2009. Den 18. 1. 2009 však připadl na neděli, takže podle § 40 odst. 3 s.ř.s., byl posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den, což bylo pondělí 19. 1. 2009.

Žaloba byla podána k poštovní přepravě 9. 1. 2009, byla doručena Krajskému soudu v Brně 13. 1. 2009, takže byla podána včas, v zákoně stanovené lhůtě.

Vzhledem k tomu, že soud dospěl k závěru, že žaloba byla podána včas, Krajský soud v Brně žalobu projednal a meritorně rozhodl.

Zjistil ze spisu sp. zn. 30 Ca 115/2005, že žalobce stejnou žalobu podal již 25. 4. 2005, kdy žaloba směřovala proti rozhodnutí Zeměměřičského a katastrálního inspektorátu v Brně ze dne 18. 2. 2005, sp. zn. O-152/755/2004, kdy tento orgán potvrdil rozhodnutí Katastrálního úřadu pro Vysočinu, Katastrální pracoviště Pelhřimov ze dne 13. 10. 2004, přičemž se jednalo o naprosto stejnou problematiku jako nyní, tedy to, že žalobce se domáhal opravy v katastrálním operátu dle § 8 odst. 1 písm. a) zákona č. 344/1992 Sb., v platném znění, dle něhož na písemný návrh vlastníka nebo jiného oprávněného nebo i bez návrhu opraví katastrální úřad chybné údaje katastru, které vznikly zřejmým omylem při vedení a obnově katastru. V této žalobě však poukazoval také na to, že ze strany správního orgánu došlo k porušení ust. § 33 odst. 2 správního řádu, kdy žalobci bylo upřeno právo v závislosti na seznámení se s podklady pro rozhodnutí navrhnout doplnění správním orgánem učiněných zjištění. Uváděl, že před svým úmrtím J. S. sdělil žalobci, že zástavní právo bylo k nemovitostem zřízeno a že trvá. Do té doby o něm žalobce vůbec neměl, jak uvedl, vědomost a uvedená skutečnost mu byla jeho sourozenci zatajována. Toto sdělení učinil J. S. i před synem žalobce a proto žalobce v žalobě navrhoval jako důkaz výsledků svůj a výsledků Ing. L. S., svého syna. Poukazuje-li, jak uvedl, odvolací správní orgán na právní názor Českého úřadu zeměměřičského a katastrálního ze dne 7. 1. 1999, považuje jej za podklad pro rozhodnutí, i z tohoto důvodu měl žalobce mít možnost se s ním seznámit. Jelikož s ním seznámen nebyl, nemohl se k němu vyjádřit ani v průběhu správního řízení a ani nyní v podané žalobě.

Krajský soud v Brně v uvedené věci rozhodl rozsudkem č.j. 30 Ca 115/2005-34 dne 30. 5. 2007 a rozhodl tak, že rozhodnutí Zeměměřičského a katastrálního inspektorátu v Brně ze dne 18. 2. 2005, č.j. O-152/755/2004 zrušil pro vady řízení a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

V odůvodnění rozsudku mimo jiné uvedeno, že za oprávněnou soud shledal i námitku žalobce, že před ukončením dokazování nebyla přímo jemu (pouze jeho právnímu

předchůdci) dána možnost vyjádřit se k dosud shromážděným podkladům, které byly podkladem pro vydání rozhodnutí a nebyla mu dána možnost se k nim vyjádřit, popř. navrhnout doplnění, tak jak to ukládá správnímu orgánu ust. § 33 správního řádu a tím došlo k porušení jeho práv, které mělo za následek vydání nezákonného rozhodnutí (§ 76 odst. 1 písm. c) s.ř.s.). Podle ust. § 27a katastrálního zákona se na zahájené správní řízení vztahuje správní řád. Žalovaný sám uvádí v odůvodnění rozhodnutí, že došlo v průběhu řízení ke změně účastenství, kdy po zemřelém J. S. se stal účastníkem řízení mj. žalobce. Soud je toho názoru, že byla také porušena rovnost účastníků řízení, kdy po změně účastenství nebyla dána možnost žalobci seznámit se s podklady pro rozhodnutí, jestliže ostatní účastníci řízení tuto možnost měli.

Argumentace žalovaného v odůvodnění napadeného rozhodnutí, že dle ust. § 5 odst. 7 katastrálního zákona opravou chyb v katastrálním operátu nemohou být dotčeny právní vztahy k nemovitostem, pokud jejich změna není doložena listinou, se na daný případ nemůže vztahovat, neboť na základě listin ve správním spise od vzniku zástavního práva na základě smlouvy ze dne 4. 12. 1948 k žádné změně nedošlo a o skutečnosti, že zástavní právo vzniklo, měl žalovaný ve spise soustředěny podklady (smlouvu postupní ze dne 4. 12. 1948, kopie listiny založené ve sbírce listin pozemkové knihy pro bývalý soudní okres Pacov pod č.d. 836/1948). Opravou katastrálního operátu se nemění právní vztah k nemovitosti. Pozitivní výrok k opravě chyb v katastrálním operátu neřeší otázku vzniku zástavního práva, ale pouze otázku, je-li zástavní právo v katastru nemovitostí evidováno.

Ve stanovisku Nejvyššího soudu z 29. 3. 1973, Cpn 25/73 se uvádí, že při zjišťování vlastnických vztahů nutno čerpat poznatky i z podkladů, které tu jsou podle dříve platné právní úpravy, tj. pozemkové knihy a z pozemkového katastru. Orgány geodézie při zakládání a udržování nemovitostí dle právních předpisů z roku 1964, tj. podle zákona č. 22/1964 Sb. a prováděcí vyhlášky č. 23/1964 Sb., postupovaly ve spolupráci s místními národními výbory a státními notářstvími (§ 4 odst. 2 zákona č. 22/1964 Sb.), když se žalovaným lze jistě souhlasit, že zápisů ve veřejných knihách mohlo být pro zápis právních vztahů k nemovitostem dle zákona č. 22/1964 Sb. použito pouze podpůrně [§ 4 odst. 1 písm. b) a odst. 2 vyhlášky č. 23/1964 Sb.]. Ze znění § 4 odst. 2 citované vyhlášky a stejně tak i dle § 12 téže vyhlášky nelze tedy vyloučit oprávnění orgánů geodézie využívat i těchto zápisů ve veřejných knihách, zejména při zakládání evidence nemovitostí dle zákona č. 22/1964 Sb. Jestliže tedy žalobce dovozuje vznik zástavního práva ze zápisu v části „C“ knihovní vložky 42 pozemkové knihy pro bývalý soudní okres Pacov pod č.d. 836/1948 pro k.ú. Moravec (modus), při existenci kopie smlouvy postupní (založené ve správním spise pod č.l. 6), s vyznačením č.d. 836/48, která potvrzuje skutečnosti uváděné v zápisu v pozemkové knize (titul), a při absenci i jiné listiny, která by mohla zpochybnit závěr o vzniku zástavního práva, měly správní orgány šetřit uvedené skutečnosti v např. sbírce listin.

Dle názoru soudu nelze při úvaze, zda jde o chybu při vedení a obnově katastru vycházet pouze z gramatického výkladu pojmů „chybný údaj“, tj. za takový chybný údaj považovat ve smyslu citovaného ustanovení zákona pouze existující chybný údaj. Za chybný údaj z hlediska § 8 odst. 1 písm. a) katastrálního zákona, vyvolaný zřejmým omylem, nutno považovat i zjištění, jak to vyplývá ze správního spisu, že operát evidence nemovitostí, převzatý katastrálním úřadem, nebyl úplný. Skutkovým stavem a šetřením v listinách se katastrální úřad nezabýval (a toto pochybení žalovaný nenapravitel), neboť nesprávně dovedl, že na tuto situaci se režim opravy chyb dle ust. § 8 odst. 1 písm. a) katastrálního zákona nevztahuje, a proto správní orgány rozhodovaly na základě nedostatečně zjištěného skutkového stavu a z těchto důvodů soud na základě včas a důvodně podané žaloby

rozhodnutí žalovaného zrušil pro vady řízení (§ 76 odst. 1 písm. b) a písm. c) s.ř.s.) a věc mu vrátil k dalšímu řízení (§ 78 odst. 1 a odst. 4 s.ř.s.). V dalším řízení je správní orgán vázán právním názorem tohoto soudu (§ 78 odst. 5 s.ř.s.).

S uvedeným rozhodnutím soudu žalovaný nesouhlasil, podal proti němu kasační stížnost, když nesouhlasil s právním názorem v něm vysloveným.

Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 17. 1. 2008, č.j. 1 As 40/2007-103 kasační stížnost zamítl.

V odůvodnění rozsudku uvedl, že se Nejvyšší správní soud zabýval jednotlivými námitkami kasační stížnosti. Předně je třeba zdůraznit, že Nejvyšší správní soud nepovažuje právní názor vyjádřený v rozhodnutí krajského soudu za nekonkrétní či příliš obecný. Krajský soud jasně uvedl, že nepřevzetí části údajů z postupní smlouvy ze dne 4. 12. 1948 a z pozemkové knihy do evidence nemovitostí je zřejmým omylem ve smyslu § 8 odst. 1 písm. b) katastrálního zákona a že žalovaný a katastrální úřad jsou povinni situaci vyšetřit a zjistit skutkový stav. Tuto námitku tedy není možné shledat za důvodnou, stejně jako námitku brojící proti rozporuplnosti části odůvodnění krajského soudu: Krajský soud totiž nepožaduje přímé převzetí zápisu v pozemkové knize a ve smlouvě postupní do katastrálního operátu, jak tvrdí žalovaný, ale žádá skutkové šetření např. ve sbírce listin. Zdejší soud se také nezabýval námitkou provedení pozemkových úprav v roce 2000, která se dotkla i předmětných nemovitostí, neboť tato námitka nebyla předmětem přezkumu krajského soudu na základě podané žaloby ani z úřední povinnosti, a proto nemůže být předmětem přezkumu v kasačním řízení. Dále uvedl, že vyčerpávající definice slovního spojení „zřejmý omyl“ dosud v judikatuře ani v odborné literatuře provedena nebyla, ostatně taková definice by byla velmi obtížná. Neurčitý pojem zřejmý omyl je tudíž potřeba vykládat vždy v souvislosti s konkrétním případem. Obecně sem lze zařadit jak omyl týkající se skutkových okolností (*error facti* – zejména případy chyb v psaní a počítání, jako zápis jiných údajů, zápis údajů neobsažených v podkladové listině či např. i opomenutí zapsat údaj v podkladové listině obsažený), tak omyl právní (*error iuris* – např. zápis právního vztahu, který právní řád nezná, či zápis skutečnosti na základě listiny, která nesplňuje požadavky stanovené katastrálním zákonem). Tento omyl bude přitom pravidelně způsoben činností pracovníka katastru. Omyl je totiž charakteristický tím, že je v něm obsažen lidský činitel. Jako omyl proto nelze posuzovat objektivní skutečnosti způsobující nesoulad katastru se skutečným stavem (např. změnu právní úpravy zápisu do katastru, či zničení katastrálního operátu v důsledku požáru či povodně: zde nelze rozpor se skutečným stavem napravit opravou zřejmého omylu, nýbrž cestou revize či obnovy katastrálního operátu). Podle Nejvyššího správního soudu proto jak žalovaný a tak i krajský soud nedůvodně rozlišují mezi chybou vyplývající z porovnání evidovaného údaje v katastru s údajem na podkladové listině s chybou, která je důsledkem vadného postupu (selhání) pracovníků provádějících zápis do katastrálního operátu. I v prvním případě se totiž jedná o chybu způsobenou pracovníkem katastru (jeho mylným jednáním) při přepisu údajů z listiny do katastrálního operátu.

Nejvyšší správní soud nicméně nesouhlasí se závěrem krajského soudu, že situaci, kdy část údajů z listiny (smlouvy postupní z 4. 12. 1948) je zapsána v katastru nemovitostí a část údajů z téže listiny (sporné zástavní právo) zapsána do katastru nebyla, nelze posoudit jinak, než jako důsledek selhání pracovníků při vedení a obnově katastru, nebo-li jako důsledek zřejmého omylu. Jak bylo uvedeno výše v historickém přehledu, katastr nemovitostí je přímý nástupce evidence nemovitostí, která vznikla postupně od poloviny let šedesátých do konce let osmdesátých. V daném případě je tedy de facto napadán nesprávný postup pracovníků

střediska geodézie, kteří vytvářeli evidenci nemovitostí, a to podpůrně na základě pozemkových knih a dokumentů ze sbírky listin a na základě vlastního šetření skutečného stavu právních vztahů k té které nemovitosti. Nebyl-li pak zápis uvedený v pozemkové knize převzat do evidence nemovitostí, nemuselo se jednat pouze o opomenutí pracovníka tehdejšího střediska geodézie, ale i o výsledek šetření skutečného stavu věci, kdy mohlo vyjít najevo, že příslušný zápis již nemá opodstatnění. Z rozporu mezi zápisem v pozemkové knize (a listinou jej potvrzující) a zápisem v katastru nemovitostí proto nelze bez dalšího dovozovat zřejmý omyl při obnově a vedení katastru nemovitostí ve smyslu § 8 odst. 1 písm. a) katastrálního zákona.

Nejvyššímu správnímu soudu, jak je uvedeno, je znám rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 21. 6. 2001, č.j. 15 Ca 110/2001-31, z něž vychází žalobce v žalobě a v rozhodnutí jej užívá i krajský soud. Podle tohoto rozhodnutí lze postupem podle § 8 odst. 1 písm. a) katastrálního zákona napravit situaci, kdy orgán geodézie nevyznačil vlastnictví k určité nemovitosti, ačkoliv vlastnickému právu svědčila mimo jakoukoliv pochybnost nabývací listina založená ve sbírce listin pozemkové knihy (titulu) a zápis vlastnictví v pozemkové knize (modus) a vlastnictví nezpochybnila jiná listina. Nicméně v daném případě se jednak jednalo o situaci, kdy orgán geodézie vůbec nedokončil šetření skutečného stavu v rámci druhé etapy zakládání evidence nemovitostí a k předmětným nemovitostem nebyl veden žádný vlastník, jednak je tento právní názor problematický. Krajský soud zde totiž přikl k katastrálnímu úřadu pravomoc suplovat činnost dřívějšího orgánu geodézie (vyšetřit skutkový stav) a navíc pravomoc rozhodnout, kdo bude zapsán jako vlastník předmětných nemovitostí jen na základě informací z pozemkových knih (tj. na základě právního stavu ke konci roku 1950) a to vzdor chaosu, který vypukl v evidování právních vztahů k nemovitostem po opuštění intabulačního principu v roce 1951. Krajský soud v Ústí nad Labem zřejmě předpokládal, že za posledních padesát let se právní vztahy k předmětné nemovitosti nezměnily, což odůvodnil i tím, že tento stav nebyl zpochybněn žádnou listinou. Tím však zcela popřel celý proces komplexního zakládání evidence nemovitostí, který byl zaměřen na zjištění skutečného stavu věci.

V právě projednávaném případě je nepochybné, že středisko geodézie provedlo šetření skutečného stavu právních vztahů k předmětným nemovitostem v roce 1983, jinak by nebyl vyplněn výkaz změn pod č. 33/83. V tomto výkazu již není zapsáno zástavní právo ve prospěch žalobce. Dokumenty dokládající důvod nepřevzetí předmětného zápisu z pozemkových knih do výkazu změn a následně do evidence nemovitostí nejsou k dispozici, avšak jen z toho nelze dovozovat, že ze strany pracovníků střediska geodézie došlo ke zřejmému omylu a katastrální úřad tudíž může provést opravu příslušného údaje v katastrálním operátu. Mohl by tím totiž překročit svou pravomoc v případě, že se o zřejmý omyl nejednalo, neboť by konstituovali již zaniklý právní vztah. Má-li přesto žalobce za to, že pohledávka a zástavní právo k ní nadále i po 60. letech existuje, musí se svého práva domáhat u soudu v občanském soudním řízení, který jediný disponuje pravomocí rozhodovat o tom, zda pohledávka byla či nebyla uspokojena a zda tedy na předmětné nemovitosti vázne zástavní právo. Katastrální úřad proto v právě projednávané věci postupoval správně, když žádosti žalobce o opravu chyby v katastrálním operátu nevyhověl; naopak úvahy krajského soudu v tomto směru vedené správné nejsou.

Ačkoliv Nejvyšší správní soud shledal některé námitky žalovaného jako důvodné, ztotožňuje se s názorem krajského soudu v tom, že žalovaný nedal žalobci možnost, aby se před vydáním rozhodnutí mohl vyjádřit k jeho podkladu i ke způsobu jeho zjištění, popřípadě navrhnout jeho doplnění. Tím porušil ust. § 33 odst. 2 zákona č. 71/1967 Sb., o správním

řízení (správní řád). Ostatně žalovaný tento závěr krajského soudu v kasační stížnosti nenapadl, z čehož nelze dovozovat nic jiného, než že se závěrem krajského soudu souhlasí.

Závěrem je třeba se vypořádat s procesním postupem Nejvyššího správního soudu v situaci, kdy rozhodnutí správního orgánu bylo krajským soudem správně zrušeno, ovšem některé z důvodů, pro které tak krajský soud učinil, neobstojí; resp. ob stojí pouze důvod procesního pochybení žalovaného (porušení § 33 odst. 2 správního řádu). V obdobné věci Nejvyšší správní soud rozhodl např. dne 16. 2. 2005 pod č.j. 1 Afs 20/2004-51 takto: *Zrušil-li krajský soud rozhodnutí správního orgánu pro nezákonnost a pro vady řízení, k zákonnosti rozhodnutí krajského soudu postačuje, byl-li dán některý ze zákonných důvodů pro takové rozhodnutí.* Obdobně v rozsudku ze dne 26. 10. 2005 č.j. 2 Afs 23/2005-93, publikovaný pod č. 781/2006 Sb. NSS zdejší soud uvedl, že „*skutečnost, že v řízení o kasační stížnosti obstál jen jeden z důvodů, pro které krajský soud zrušil správní rozhodnutí, nemusí vždy vést ke zrušení rozsudku krajského soudu.*“ V projednávané věci se nejeví účelné rušit rozhodnutí krajského soudu, neboť jediným efektem tohoto postupu by byla skutečnost, že krajský soud by vydal nový zrušující rozsudek, ovšem s částečně jiným odůvodněním sledujícím názor NSS.

Současně však vzniká otázka závaznosti právního názoru vysloveného v rozsudku kasačního soudu, byla-li kasační stížnost zamítnuta. V již citovaném rozsudku ze dne 26. 10. 2005, č.j. 2 Afs 23/2005-93 dovedl Nejvyšší správní soud závaznost svého názoru mimo jiné na základě následující argumentace: „*Soudní řád správní obecně stanoví závaznost výroku rozsudku pro účastníky, osoby na řízení zúčastněné a orgány veřejné moci v ust. § 54 odst. 6. Tato závaznost se vztahuje jen k výroku, neboť jen ten je vykonatelný a jen ten se přímo projeví v právech a povinnostech účastníků řízení, případně zasáhne osoby další. I když tedy nelze přímo hovořit o závaznosti právního názoru Nejvyššího správního soudu vysloveného v rozsudku zamítajícím kasační stížnost, spočívá jeho váha v zákonné pozici vyplývající z ust. § 12 odst. 1 s.ř.s., podle něhož je Nejvyšší správní soud vrcholným soudním orgánem ve věcech správního soudnictví, zajišťujícím jednotu a zákonnost rozhodnutí.. Z toho Nejvyšší správní soud dovozuje nezbytnost respektovat právní názor Nejvyššího správního soudu i tam, kde není zákonem přímo stanovená vázanost, pokud je daný právní názor v pokračujícím řízení rozhodný.*“ Žalovaný je proto v dalším řízení povinen řídit se právním názorem vyjádřeným v tomto rozsudku, byť je zčásti odlišný od názoru krajského soudu.

S ohledem na rozsudek Nejvyššího správního soudu, žalovaný vydal 31. 10. 2008 pod sp. zn. ZKI-0164/689/2004 rozhodnutí, kterým potvrdil rozhodnutí Katastrálního úřadu pro Vysočinu, Katastrální pracoviště Pelhřimov sp. zn. OR-180/2004-304 ze dne 25. 7. 2008 a odvolání žalobce prof. Ing. L. S., DrSc. zamítl.

V odůvodnění rozhodnutí je pak mimo jiné uvedeno, že žalovaný dospěl k níže uvedeným zjištěním a závěrům:

Z katastrálního operátu, konkrétně LV č. 140 k.ú. Moraveč je zřejmé, že údaje o právních vztazích k nemovitostem zde evidovaných, a to k budově č. p. 42 postavené na pozemku p.č. st. 53/1 a k pozemkům p.č. st. 53/1, p. č. 792/5, p.č. 819, p.č. 1778, p.č. 1779, p.č. 1780, p.č. 1809, p.č. 1828, byly do katastru nemovitostí zapsány na základě rozhodnutí o povolení vkladu vlastnického práva dle smlouvy darovací a o zřízení věcného břemene ze dne 11. 9. 2003 uzavřené mezi J. S. jako dárce a J. B. jako obdarovaným. Dále ze spisu KÚ odvolací orgán zjistil, že v uvedené lokalitě proběhla pozemková úprava a na základě rozhodnutí Okresního úřadu Pelhřimov, Okresního pozemkového úřadu č. j. PE 620/2000/R-2

ze dne 20. 12. 2000 došlo dle ust. § 9 odst. 2 zákona č. 2209/1992 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, k výměně nebo přechodu vlastnických práv dle schváleného projektu pozemkových úprav. Na základě tohoto rozhodnutí se stal vlastníkem takto směřených pozemků J. S. Pozemkový úřad však současně s výměnou vlastnických práv k pozemkům dotčených pozemkovou úpravou, nerozhodl též o jiných věcných právech k nim. Původní zápis údajů o právních vztazích k předmětným nemovitostem byl proveden při tzv. komplexním zakládání operátu, bývalé evidence nemovitostí (KZEN). V souladu se zjištěním KÚ dle listin dokládajících postup bývalého střediska geodézie při KZEN lze konstatovat, že nový LV č. 140 pro k.ú. Moraveč byl založen položkou výkazu změn č. 33/83. Z uvedené položky pak vyplývá, že zápis údajů o předmětných nemovitostech svým podpisem potvrdil vlastník J. S., Moraveč, č.p. 42. Rovněž z kopie archivovaného ručně vedeného LV č. 140 je zřejmé, že část „C“, kam bylo zapisováno omezení vlastnického práva včetně listiny, je nevyplněna. Při přezkoumání napadeného rozhodnutí se odvolací orgán zabýval především posouzením, zda KÚ v řízení o opravě chyby postupoval v souladu s ust. § 8 odst. 1 písm. a) katastrálního zákona, které stanoví podmínky pro opravu chybného údaje katastru. Dle citované právní normy *opraví katastrální úřad na písemný návrh vlastníka nebo jiného oprávněného nebo i bez návrhu chybné údaje katastru, které vznikly zřejmým omylem při vedení a obnově katastru*. Proto se odvolací orgán zabýval zejména zjištěním, zda údaje katastrálního operátu zapsané v katastru nemovitostí na LV č. 140 pro k.ú. Moraveč, konkrétně chybějící zápis zástavního práva jsou chybné a zda tato chyba vznikla v důsledku zřejmého omylu při vedení katastru, resp. při vedení evidence nemovitostí jako dřívější pozemkové evidence, jejíž operát se dnem účinnosti katastrálního zákona, tj. ke dni 1. 1. 1993 stal operátem katastrálním (srov. ust. § 29 odst. 2 katastrálního zákona). Výkladem neurčitého pojmu „**zřejmý omyl**“ při vedení katastru (resp. vedení evidence nemovitostí) se zabýval Nejvyšší správní soud v rozsudku č.j. 1 As 40/2007-103 ze dne 17. 1. 2008, v jehož odůvodnění uvedl, že „*vyčerpávající definice slovního spojení*“ „*zřejmý omyl*“ Dál pokračovala citace rozsudku z NSS č.j. 1 As 40/2007-102, a to citace ze strany 107 spisu, odst. 2.

Dále pak uvedeno, že při zápisech právních vztahů do bývalé evidence nemovitostí postupovala střediska geodézie dle zákona č. 22/1964 Sb., o evidenci nemovitostí, podle kterého se tyto zápisy prováděly na základě pravomocných rozhodnutí soudů, národních výborů, státních notářství nebo jiných orgánů a organizací oprávněných rozhodovat o právních vztazích, jejichž předmětem jsou nemovitosti, nebo na základě smluv a jiných listin, popř. návrhů orgánů a organizací oprávněných k tomu podle zvláštních předpisů. Podle ust. § 4 odst. 2 prováděcí vyhlášky č. 23/1964 Sb., pak byly zápisy právních vztahů k nemovitostem prováděny postupně ve dvou etapách. V první etapě do konce roku 1966 se do evidence nemovitostí zapisovaly běžné změny vlastnických vztahů, vlastnická práva nově vzniklá, jakož i jejich omezení, a v druhé etapě od roku 1967 byly postupně zapisovány právní vztahy v evidenci nemovitostí ještě nevyznačené, přičemž pro zápis právních vztahů o nemovitostech podle odst. 1 písm. b) bylo zápisů v dosavadních pozemkových knihách, železničních knihách, v jednotné evidenci půdy a v bývalém pozemkovém katastru použito pouze podpůrně. Orgány geodézie zapsaly do evidence nemovitostí toho, kdo byl podle výsledku šetření oprávněným nebo povinným. Jak již bylo shora uvedeno, zápis údajů o právních vztazích k předmětným nemovitostem byl proveden při KZEN, tj. způsobem, při kterém nebyly do evidence nemovitostí zapisovány údaje o nemovitostech pouhým přepisem knihovních vložek pozemkové knihy. Nově zakládáný operát evidence nemovitostí nebyl totiž právním nástupcem pozemkové knihy a pozemkového katastru, středisko geodézie tedy sice zápisu v pozemkové knize využívalo, ale pouze podpůrně, neboť podstatný právní význam pro zápis do evidence podle tehdejších právních předpisů mělo právě šetření skutečného stavu

v době provedení zápisu. Pokud tedy bývalé středisko geodézie provedlo zápis vlastnického práva k předmětným nemovitostem bez omezení zástavním právem zřízeným podle smlouvy postupní ze dne 4. 12. 1948, pak je zřejmé, že takový stav byl v době zápisů těchto údajů do evidence nemovitostí stavem vyšetřeným při KZEN. Na základě výše uvedeného lze uzavřít, že postup orgánů provádějících zápis údajů o právních vztazích k předmětným nemovitostem do evidence nemovitostí byl v souladu s tehdy platnými právními předpisy a nelze jej proto označit za zřejmý omyl, který je nutno nyní napravit doplněním zástavního práva, tak jak požaduje odvolatel. Pokud jde o námitky odvolatele k procesnímu postupu KÚ v řízení o opravě chyby, odvolací orgán žádné pochybení v tomto směru nezjistil. Opětovně je třeba zdůraznit, že skutkovým šetřením, kterého se odvolatel dožaduje i s poukazem na právní názor krajského soudu, a Nejvyššího správního soudu, se rozumí takové šetření, které se vztahuje k předmětu probíhajícího správního řízení, tj. řízení o opravě chyby ve smyslu ust. § 8 odst. 1 písm. a) katastrálního zákona. Skutkovým šetřením v rámci tohoto řízení tedy nelze rozumět šetření směřující ke zjištění objektivního vzniku a trvání zástavního práva k předmětným nemovitostem, ale pouze takové šetření, které objasní, zda při zápisu právních vztahů k předmětným nemovitostem došlo ze strany osob provádějících tento zápis k takovému porušení právních předpisů upravujících postup při zápisu, které lze označit za zřejmý omyl při vedení katastru, resp. při vedení evidence nemovitostí jako jeho právního předchůdce. KÚ v tomto směru nepochybil, neboť důsledně prověřil všechny listiny a zápisy, které jsou katastrálnímu operátu k dispozici a své rozhodnutí opřel o výsledky tohoto šetření. S tímto postupem pak není v rozporu ani tvrzení KÚ, že mu nebyla předložena listina dokládající rozpornost trvání zástavního práva, neboť takovou listinou není smlouva postupní ze dne 4. 12. 1948, ani jiné doklady, které dokládají objektivní existenci zástavního práva, ale listina či listiny dokládající, že tato objektivní skutečnost není mezi účastníky dotčeného právního vztahu sporná. V daném případě je naopak zřejmé, že shoda o této skutečnosti mezi dotčenými osobami není. Pokud pak KÚ připustil v tomto řízení výpověď odvolatele a svědka, učinil tak zcela nepochybně v zájmu naplnění procesní zásady zakotvené v ust. § 3 správního řádu, podle které je správní orgán povinen postupovat tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2. Samotné připuštění výsledku odvolatele a svědka proto nemůže být dokladem, že KÚ si tímto způsobem hodlal opatřit důkazy týkající se objektivní existence zástavního práva, neboť nemohl předvídat, co bude obsahem jejich výpovědi. V tomto smyslu by tedy KÚ naopak překročil svou pravomoc, pokud by posuzoval okolnosti svědčící pro objektivní existenci zástavního práva a vyvodil z nich závěry, které mu jako správnímu orgánu vykonávajícímu státní správu na úseku katastru nemovitostí nepřísluší. Jestliže pak KÚ zjistil, že výpověď odvolatele ani svědka nepřinesla do řízení nové skutečnosti týkající se projednávaného předmětu řízení, při svém rozhodnutí k ní nepřihlédl.

Krajský soud v Brně dospěl k závěru, že žaloba žalobce důvodná není, neboť skutkový stav byl zjištěn náležitě a věc byla také správně právně posouzena.

Při vydání rozhodnutí dne 31. 10. 2008 i předchozího rozhodnutí Katastrálního úřadu pro Vysočinu, Katastrální pracoviště Pelhřimov postupovaly správní orgány správně, a to zcela v souladu s názorem Nejvyššího správního soudu vyjádřeného v rozsudku č.j. 1 As 40/2007-103. V tomto rozsudku se Nejvyšší správní soud uvedenou problematikou podrobně zabýval a právní názor na uvedenou věc uvedl a zdůvodnil.

Právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem v rozsudku č.j. 1 As 40/2007-103 je vázán i Krajský soud v Brně, který dospěl k závěru, že žaloba žalobce

důvodná není, proto tuto nedůvodnou žalobu dle § 78 odst. 7 soudního řádu správního (dále jen „s.ř.s.“) zamítl.

Pokud jde o náklady řízení, rozhodl tak, že žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení nemá, neboť žalobce ve věci neměl úspěch a žalovanému správnímu orgánu kromě běžné činnosti žádné náklady nevznikly.

Soud také rozhodl, že ani osoba zúčastněná na řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení s odkazem ust. § 60 odst. 5 s.ř.s., dle něhož osoba zúčastněná na řízení má právo na náhradu jen těch nákladů, které jí vznikly v souvislosti s plněním povinností, kterou jí soud uložil. Z důvodu zvláštního zřetele hodných může jí soud na návrh přiznat právo na náhradu dalších nákladů řízení.

V případě osoby zúčastněné na řízení soud této osobě žádné splnění povinností neuložil, proto rozhodl tak, že nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u ě n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, ve dvojím vyhotovení. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 20. února 2012

Mgr. Milan Procházka, v.r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
Barbora Zachovalová